

[Jørgen Jensen.]

Det konservative folkepartis stilling til andendelen er særdeles kritisk. Vi anerkender, at der fortsat er meget usikre udsigter for landbrugseksporten, som den højtærede finansminister nævnte i sin fremsættelsestale, men det var der også for 2 måneder siden. Dette er altså ingen nyhed. Hvad der er sket siden da, er dette, at et beskedent flertal af folketinget har vedtaget en såkaldt helhedsløsning, hvormed regeringen har haft til hensigt at rette økonomien op. Dette hentydes der da også til i fremsættelsestalen, hvori det står, at det er regeringens håb, at der med helhedsløsningen vil være skabt grundlag for mere varig stabilisering af valutastillingen. Håbet beskæmmer ingen. Min gruppe ønsker naturligvis det bedste for landets økonomi, men vi kan ikke rigtig tro, at regeringens håb faktisk går i opfyldelse.

Vi er alle interesserede i, at landet råder over en valutareserve af passende omfang. Naturligvis vil et udenlandsk statslån medvirke til styrkelse af valutalikviditeten på kort sigt, men langt bedre ville det dog være, om vi med egne kræfter fremkaldte en højst tiltrængt forbedring. Er det ikke således, at kun når der virkelig er fare på færde, tager folk sig sammen? Gælder det ikke også den økonomiske politik? Nogle erfaringer fra efterkrigsårene tyder herpå. Ved at låne tilslører man let de faktiske forhold; det har bl. a. nationalbanken ofte fremhævet. Der kan blive tale om en forvanskning af ubehagelige kendsgerninger, når man låner sig frem.

Den økonomiske virkning af udenlandske lån må også blive den, at efterspørgselspresset herhjemme øges. Men er det det, vi trænger til lige før tiden? Jeg mener absolut tværtimod. Kun hvis provenuet af et udenlandsk lån helt holdes uden for den almindelige valutareserve, og kun hvis man har sikkerhed for, at et lån ikke giver anledning til større indenlandsk likviditet, kan det efter vor opfattelse forsvares i en så inflationspræget situation som den nuværende at ty til denne udvej.

Spørgsmålet er så, om sådanne garantier kan gives og kan opnås. Låneprovenuet kunne eventuelt blive stående i udlandet, men jeg tror ikke, det er nok. Og hvad angår den indenlandske likviditet, har det ofte

vist sig, at selv nok så stærke formelle bindingsregler ikke slår til. Vi trænger til at få vogtet både valutakassen og finans-kassen effektivt. En hund med øjne så store som møllehjul eller rundetårn, sådan som de fandtes i „Fyrstøjet“, er ikke tilstrækkeligt. Intet synes at kunne bremse en finansminister eller en regering, der virkelig ønsker at bruge de midler, der på den ene eller anden måde stilles til rådighed — det være sig over statens løbende indtægter eller ad lânevejen. Et afgørende spørgsmål bliver her det lille, men betydningsfulde ord „tillid“ — og tillid har vi ikke i udpræget grad til den nuværende regering.

Hvad siger så andre instanser til dette låneforslag? Ifølge dagspressen har Danmarks nationalbank nogle synspunkter, som måske den højtærede finansminister allerede kender — vi får dem vel også at se i finansudvalget. Og hvad siger det økonomiske sekretariat til det? Sidste forår fik folketinget en aldeles fortræffelig udredning og vejledning med hensyn til tilrettelæggelsen af det snart udrundne finansårs økonomiske politik. Jeg har endnu ikke set en tilsvarende årsoversigt i denne omgang. Er det økonomiske sekretariat blevet spurgt om dette lån? Vil svaret mon blive påvirket af det politiske moment, at den højtærede økonomiminister er sekretariatets øverste chef og ønsker at gøre sig gældende som sådan denne gang?

Endelig: hvad siger de tre vise mænd — altså formandskabet for det økonomiske råd — til hvis oprettelse jeg personlig har givet min stemme? Spørges dette organ for den økonomiske samordning, eller bruges det kun, når regeringen finder det belejligt?

Jeg vil være interesseret i, f. eks. i finansudvalget, at få oplyst, hvorledes det i øvrigt ligger med den udenlandske lånoptagning i almindelighed. Mange låner jo i udlandet. Det gør kommuner, koncessionerede selskaber samt nogle private virksomheder. Har man nogen opgørelse over, hvor meget det drejer sig om, i hvert fald på nogle områder? Og efter hvilke regler gives der tilladelse til at optage lån i udlandet?

Den højtærede finansminister kan vist nu forstå, at vi fra konservativ side er yderst skeptiske over for lovforslaget, som vi på ingen måde umiddelbart kan give vor